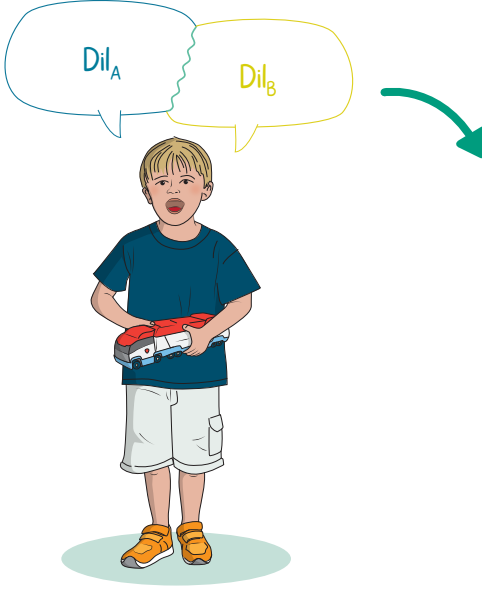

ÇİFT DİLLİ ÇOCUKLARDA DİL GELİŞİMİ

Çocukların iletişim kurmak, etkinliklere katılmak, eğitimleri takip etmek, televizyon izlemek gibi aktiviteler için dile **ihtiyaç** duymaları dil gelişiminde büyük önem taşır.

$Dil_A + Dil_B$:
İKİ FARKLI AMA
ETKİLEŞİMLİ SİSTEM

Her bir dilin gelişim hızı şunlara bağlıdır:

- Çocuğun dile maruz kaldığı yaş
- Maruziyet süresi (zaman yüzdesi olarak)
- Sosyo-dilbilimsel bağlam
(dilin toplumsal değeri, kullanma fırsatları)

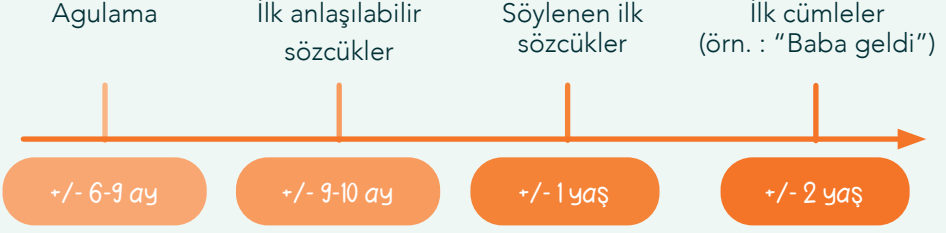
Çift dilli bir çocukta Dil_A veya Dil_B hızlı gelişebilir, durağan olabilir veya geriye gidebilir.

ERKEN YAŞTA EŞZAMANLI GELİŞEN ÇİFT DİL

(Hem Dil_A hem de Dil_B yaklaşık 3 yaşından önce geliştiğinde)

AŞAMALAR

SÖZ DAĞARCIĞI GELİŞİMİ

Tamamlayıcılık ilkesi:

= Toplam söz dağarcığı

TELAFFUZ VE CÜMLELERİN GELİŞİMİ

Dil_A ve Dil_B dillerinin konuşma sesleri ile Dil_A ve Dil_B dillerinin cümle yapıları arasında **kesişimler** görülür. Dolayısıyla bu genellikle tek dilli çocuklarda gözlemlenenlerden farklı **hatalara** yol açabilir. Bununla birlikte, 5-6 yaşına ulaşıldığında telaffuzun ve cümlelerin **doğruluğu** çift dilli ve tek dilli çocuklarda benzer düzeydedir.

ERKEN YAŞTA SIRALI GELİŞEN ÇİFT DİL

(Dil_B yaklaşık 4 ile 12 yaş arasında geliştiğinde)

Dil_A diline hakim olmak
Dil_B dilinin gelişimini
destekler.

Dil_B dilinde iletişim
kurmak için işlevsel
düzey.

1-2 yıllık
maruziyetten
sonra

Dil_B dilinde akademik
öğrenme için yeterli
hakimiyet.

4-5 yıllık
maruziyetten
sonra

GEÇ YAŞTA GELİŞEN ÇİFT DİL

(Dil_B diliyle 12 yaşından sonra tanışılır)

Dil_B dilinin gelişimi her yaşta mümkündür.

Yetişkinlerde olduğu gibi ikinci bir dil öğrenme
mekanizmaları işler.

Çift dil kullanımının **spesifik ve normal** stratejileri:

- **Kod değiştirme:** Aynı konuşmada Dil_A dilinden Dil_B diline geçiş.
- **Ödünç alma:** Dil_B dilinde yapılan bir konuşmada Dil_A dilinden bir sözcük kullanılması ya da tersi.
- **Kod harmanlama:** Dil_A ve Dil_B dillerinin eş zamanlı olarak harmanlanması (sözlü dil - işaret dili arasındaki çift dil kullanımı söz konusu olduğunda).

↪ Bu **stratejilerin** gelişimi:

- **3 yaşından itibaren,** iletişimi etkili hale getirmek için gönüllü kullanım (bkz. tamamlayıcılık ilkesi).
- **8-9 yaşından itibaren,** bir unsurda ısrar etme, çift dilli olma becerilerini gösterme vb. amaçlarla gönüllü kullanım.

Çocuğunuzun konuşma terapistiyle görüşün

UYARI İŞARETLERİ NELERDİR?

- Dil_A ve Dil_B dillerinin gelişiminde gecikme
- Dil_A ve Dil_B dillerini anlamada veya konuşmada güçlük
- Dil_A ve Dil_B dillerinde birçok tipik ve atipik hata

Yanlış inanışların farkında olun:

- Çift dilliliğin dil gelişimi üzerinde **olumsuz bir etkisi yoktur.**
- Dille ilgili güçlük yaşayan çocuklarda çift dil kullanımından kaçınmanın bilimsel bir dayanağı yoktur.

Çift dilli çocuklarda dil gelişimi - 4.

Dr Daniël De Coninck Fund tarafından desteklenmektedir,
King Baudouin Foundation tarafından yönetilmektedir.

www.aloadiversite.com